

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana:
Duminică și Joi'a. — Prenumeratunie se
face în Sabiu la espeditura joiei, pre afara la
c. r. poste cu bani gât prin scisorii francate,
adresate către espeditura. Prețului prenumera-
tunie pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 89.

ANULU XXII.

Sabiu in 10/22 Novembre 1874.

trn celelalte părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. 6 fl. pre-
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și tieri
strine pre anu 12 1/2 fl. anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâia óra
cu 7 er. siruin, pentru a dôna óra cu 5 1/2 er.
și pentru a treia repetare cu 3 1/2 er. v. a.

Anunciu.

Prossim'a siedintia a congresului electoralu va fi Sambata in 16/28 Nov. a. c. la 11 óre nainte de media-di.

La ordinea dilei va veni resolu-
tiunea préinalta referitoria la actul alegerei de Metropolit.

Domnii membri ai congresului electoralu suntu poftiti a participa la acea siedintia in numeru cătu mai completu.

Sabiu, 10/22 Novembre 1874.

Presidiul congresului electoralu.

Sabiu 9 Novembre.

Alegerea Archieppului si Metropolitului român, déca nu ne insiela scire ce le avemu dela Bud'apest'a, a intratu in fasa noua, putemu dice, fasa neplacuta pentru fia-care român gr. or. Fas'a, dupa căte se audu, nu este altu ce-va decât respingerea alegerei, séu anularea alegerei de Archieppu si Metropolitu, facuta in tempulu din urma.

Purtarea nostra, a aceloru cari representaramu principiul: de a fi considerata majoritatea archidiecesanilor la alegerea de Archieppu si Metropolitu este cunoscuta. Cu tóte aceste, cu actulu alegerei seversitu s'a fostu seversitu si activitatea nostra contr'a ei si sórtea ei mai departe a remasu, conformu legei, in mânile corónei si ale regimului. Cari voru fi motivele corónei pentru respingere nu cade in comperint'a nostra sa ispitimu, pentruca eruindu motivele totu nu mai putemu ajutá nimic'a.

Principiul representantu de noi mantuia biseric'a de unu astfelu de evenimentu suprindietoriu in juneti'a constituionalismului ei; si de alta parte este nu numai verosimilu, dara putemu dice cu tóta positivitatea, ca si constituionalismul bisericei si viitorulu ei erá asiguratu in tóte directiunile si biseric'a erá dejá in chiaru cu situația ei.

Causele pentru ce nu s'a urmatu asiá suntu asiá de cunoscute si incátu-va si desbatute, incátu din partea acésta nu ne mai remânu indoiel, ca au fostu séu n'a fostu personali. Tristu este numai, ca aceste cause au venitasi in graba cu resbunarea, si nu asupr'a particularilor causatori, ci asupr'a acelei'a, carea nu pôrta nici o vina, asupr'a bisericei.

Putemu noi infrumsetá lucrulu cum vomu vrea, putemu noi mestesugí la pravalirea vinei, cum se facu acésta de unele părți si pâna acum, cu căte amagiri proprie. Un'a stă, ca congresulu nostru, si prin elu biseric'a nostra, a capetatu o reproba, ca congresulu nostru si prin elu biseric'a nostra a fostu constrinsa la facerea unui f....

Interesulu celu mare de a repará autoritatea bisericei si de a susu-tiené intregitatea autonomiei ei ni impune, că acum sa ne cugetâmu mai multu la cele ce avemu a face, decât la cele ce amu fi trebuitu sa facemü si n'amu facutu, séu n'a amu fi trebuitu sa facemü si reu le-amu facutu. Sa ne cugetâmu, pentru că nu preste vre-o căte-va septamâni sa ne cámîu ierâsi de vre-unu evenimentu nou, neplacutu, carele aru puté avé urmâri si mai mari pentru biserica.

Si archidiecesanii, dimpreuna cu diecesanii, sa mai recugete odata, ca-

rea este missiunea unui metropolit-archiepiscopu in biserica si in statu, si sa caute, cum sa nu sacrifice precea dintâi, celui din urma, dara de alta parte sa nu vateme pre celu din urma sub pretestulu celei dintâi. Sa recugete, ca archidieces'a, in puterea unei legi facute pre basea simtiemintelor de fratieta, la 1868, sa fia in veci si pururea prin possibilitatea vre-o catoru-va particularisti in interesele loru, data in dependint'a sororilor ei diecese? Sa recugete, ca archidiecesanii cându s'a grupatu pre langa unu principiu dictat de cugetele cele mai curate si l'au incorporatu in unu candidatu alu loru, n'a vatematu interesele nici unei diecese si suntu in dreptu a susu-tiené, ca s'a presentatu cu unu candidatu, carele e mai cunoscutu cu referintiele archidiecesei, si carele atâtu in privint'a capacitatiei cătu si a qualificatiunei nu pote fi dificultatu decât dôra de acei ce se temu de simtiulu seu de dreptate si de capacitatea lui.

Sa recugetâmu cu totii tóte cele ce suntu spre binele bisericei si apoi sa alegem, nu aceea ce place numai unui'a séu altui'a, dara ceea ce este mai bunu pentru biserica.

Dupa ce le vomu fi cugetatu si recugetatu tóte aceste si dupa ce vomu fi alesu sa facem ceea ce este mai bunu pentru biserica, sa ne mai fermu si de amestecarea de afaceri politice in afacerile nostre bisericesci, sa lasâmu politic'a sa se discute in arenele ei; căci altcum se pote intempla sa stricâmu tocmai ceea ce avemu de indreptatu.

Asiá pregatiti, déca voru fi ierâsi chiamati, sa pasiescă membrii congresulu la nou'a alegere de Archieppu si Metropolitu.

Pre o cale că acésta, conduse afacerile ce privesc alegerea, potu fi siguri fratii diecesani de concursulu archidiecesanilor, fâra de cea mai mica hesitatiune si fâra de a se indoî unu momentu bateru in sinceritatea loru cătra institutiunile bisericei.

Ei, archidiecesanii, au purtatu tempu indelungatu eschisivu flamur'a bisericei nostre, ei chiaru si cându au fostu batuti de vitregitatea tempurilor acésta flamura au purtat'o in sinurile loru. Ei cându a venit plinrea tempului a reinaltiat'o ierâsi, si acum pote cugetâ cine-va ca ei aru voi sa o parasescă? Acésta nu! nici odata! Dara ei nici nu voru mai suferi că Scaunulu loru archieppescu, care e totuodata si metropolitanu, sa fia camas'a netiesuta, pre carea sa se arunce sorti pre la spatele loru!

Cetimur in „Pester Lloyd“ de joi dininéti'a:

„Astadi la 11 óre inainte de médi'a dì a fostu sub presidiulu ministrului presedinte consiliu ministerialu carele a durat 1 óra, in care intre alte ministrulu Iosif Zichy a raportat asupr'a caletoriei sele la Vien'a. La 12 óre toti ministri, cari sunt in numeru completu aici s'a dusu la Maiestatea Sea, unde sub presidiulu Regelui a fostu 1 1/2 óra consiliu de ministri. Déca suntemu bine informati, regimulu Maj. Sele a raportat asupr'a alegerei metropolitului român, mai departe asupr'a afacerilor bis. serbesci si asupr'a mai multoru proiecte de legi ce au a se aduce de cătra ministrulu de

interne si de finançie. Decisiunea prezinta, in privint'a alegerei metropolitului român, va urmâ in tempulu celu mai de aprópe, si dupa căte se potu vedé in sensu negativu.“

Unu telegramu din Pest'a la „Kelet“ dice intre alte:

„Decisiunea reg. in caus'a metropolitului român se va publica cătu mai curendu; e siguru, ca alegerea se respinge.“

I. S. imp. Archiducele Carolu Ferdinandu a murit in 8/20 l. c. la Sezoviz in Boem'a, in etate de 56 ani.

„Nord Allg. Ztg.“ scrie acum a doua óra articuli, prin cari exprima indignatiunea sea fatia cu purtarea pressei din Vien'a in afacerea fostului ambasadore conte Arnim.

Se scrie dela Berlinu cu data de 12 Novembre ca contele Harry d'Arnimu a fostu din nou arestatu astadi si incarceratu.

— Cu aceasi data se scrie dela Parisu, ca cercetările facute immediat relativa la present'a lui don Carlos la Hendaye au remas fâra nici unu rezultatu.

Din caus'a mai multoru turburâri la scol'a de medicina din Parisu, cursurile s'a suspendat pre o luna.

Diarulu oficialu francesu publica mai multe numiri de prefecti.

O nouitate din Hendaye, datata dela 12 Novembre, aréta ca trupele republicane au degagiatu Irunu.

Bonapartistii se pare ca castiga terenu pre dì ce merge in Francia. De cându a luat generalulu Fleury conducerea partidei se vede ca e cu multu mai bine organizata si a castigat si unu publicistu desteru, pre Emiliu Girardin, carele a luat asuprasi redactiunea diurnalului „France“. Cu ocaziunea acésta publica „France“ unu programu de coloritu bonapartisticu din noue puncte, din cari se vede ca septenatulu are sa remana in viația pâna la Novembre 1880, pâna cându are sa se prelungiasca si durat'a adunârei națiunali presente, starea de asediul trebuie delaturata; in duminică prima a lunei lui martiu 1880 sa se convoce o adunare de 100 membri din tóta Francia pre patru luni, care sa statorésca constitutiunea tierei; in duminică prima a lunei lui Iuliu sa se provoce toti alegatorii sa confirme séu sa respinga constitutiunea votata, penetrându sa cada ori-ce pretestu pentru cei neimpacati de a mai exista că partidul a casu cându constitutiunea va dobandi aprobatuinea alegatorilor; in duminică prima a lunei lui Septembrie sa se faca alegurile deputatilor conformu constitutiunei celei noue. Déca aru murí presedintele republicei inainte de 20 Novembre 1880 séu aru demissiună, atunci sa se convóce de presed. legislatiunei constituant'a carea sa nu se disolve pâna nu va vota constitutiunea, si pâna nu se va alege corpulu celu nou legislativu.

Faimale despre descoperirea unei conjuratiuni in Petersburgu se dechiară de nefundate.

„Saturday Review“ scrie despre pacea Europei:

Suntu in adeveru sorginti perma-

ninte de pericoli pentru pacea Europei, si trebuie sa ne ocupâmu necon-tenitul de ele. Cele trei mai principale sunt ultramontanismulu si imperiul otomanu.

Este mai multu de cătu probabilu ca partid'a ultramontana ar' voi sa provoce unu resbelu de opinium si sa aiba recursu la bratiele seculare. Déra Europ'a presinta nisice rânduri forte strense ultramontanilor, si ultramontanismulu este unul din acei inamici, care se vedu batuti in data ce dai peptu cu ei. Principele de Bismarck le face unu resbelu dupa manier'a lui, si esistent'a Italiei depinde de resolutiunea nationala, a nu cedâ unu degetu din teremulu cascigatu. Déra déca aru esistă pe la vecinii Germanie si Italiei, unu curinte contrariu aceluia care se aréta in aceste doue tieri, resbelulu ar' putea deveni probabilu, tocmai pentru ca Italia si Germania ar' adopta negresit u atitudine decisiva.

Din norocire lucrurile stau altu-feliu. Francia a degagiatu graduminte politice care erau atâtu de puternice inainte; si cu tóte ca nu s'a facut in Austria o ruptura cu biserica, spiritul secularu prevaléa din in di in di cu mai multa claritate. In Irlanda, preotii catolici paru acuma dispusi a se aruncâ fâra rezerva in bratiele separatisilor, insa acesta naru avea altu efectu de cătu acela a intari convictiunea ca, déca Anglia si Irlandia aru fi pe jumetate separate, ar' nasce in data o certa fatala asupr'a cestiu-lor de politica straina, care ar' aduce séu o separatiune completa séu o cucerire noua.

Ar' fi imposibilu a dice pâna la ce punctu socialismulu ar' putea deveni unu pericolu. Déra dupa comun'a din Parisu si Carthagena, violint'a este afara din cestiuine pentru unu timpu indelungat. Si ceea ce este cu multu mai bine, in Anglia ómenii se aretu din ce in ce dispusi mai multu a discutá cu linisice reformele sociale cu lucratorii, a ascultá ce voru, a studia fapte si cifre, si a apelá la arbitragiu si la similiu comunu.

Si Anglia va dâ, in acesta cestiuine o lectiune restului Europei. Simtiemntul exercita o influență mare in lume: si pote observa astadi in Europa, in Anglia mai cu deosebire, mai multa rabdare decât alta data a ascultá si refutá prin argumente utoriale ómenilor cari nu pecutesc decât din necunoscerea legilor economie politice. Astadi bogatulu nu se mai tiene asiá de departat de seraculu nemultiamit u inainte, nu mai vede in elu unu turburâtoriu cruntu; elu este din contra gât'a a-i stringe mâna si a desbate cu densulu in limisce. Acésta este cea mai buna antidota contr'a socialismului.

Din cele trei sorginti de periclu pentru pacea Europei, Turcia este pote cea mai serioasa, Turcia se afla in trunghiul coltului sistemului nostru european, si nu ne putem nici a servir cu ea, nici a trece de ea. Este unu reu fâra remediu aparinte. Istoria recinta a Turciei este din cele mai simple. Ea a contractat o datoria publica enormă, si a risipit banii astfelii obtinuti pentru lucruri fâra nici o importanță. Provinciile suntu slete spre a aruncă milioane in pola orașului Constantinopol. Déca creditorii

trebuie platiti — pentru prim'a óra — din veniturile si nu prin imprumuturi numeróse, nu voru remanea destui bani pentru a face sa mérge mecanismul atât de costisitoriu alu guvernului actualu. Si déca Turci'a nu plasesc creditorilor sei, se va cere cu multu sgomotu ca oá putere óre-care solvabila sa ia asupra-si prové'a ei. In diu'a cându Turci'a va incetá a traí din fonduri imprumutate, vechia cestiu a Orientului va fi negresită reinvata, si alta data va fi necessitate absoluta a o arangia intr'unu modu definitiv. Cu tóte acestea, déca puterile cele mari se voru areta intelepte si conciliatòrie, tóte s'aru putea resolvá fára versare de sângue.

„Press'a.“

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 16 Novembre n. Cas'a magnatiloru a tienutu astadi o sie dintia, in care inainte de a se trece la ordinea dilei se primesce propunerea baronului G. Pronay, că sa se aduca Majestaticei Sele, Reginei, felicitările Casei la diu'a onomasteca care se va serbá in 17 c. — si dupa acésta vine la ordinea dilei că primulu obiectu discussiunea asupr'a modificatiunilor in legea electorale.

Br. N. Vay sustiene ca nu pote sa voteze pentru testulu comissiunei juridice pâna cându nu se va convinge ca si cas'a representativa se va alaturá la acésta parere, pentru ca respingendu camer'a representantiloru acestu testu Cas'a de susu se va compromite. Pâna cându unele relatiuni nu voru fi regulate, Cas'a de susu trebuie sa-si conserve influenti'a sa tienendu-se de modificatiunea dintáu. Din aceste motive oratorulu respinge testulu comissiunei juridice.

Archiepp. L. Haynald de asisdere doresce contilegerea intre ambele camere si Cas'a de susu sa primésca dela camer'a deputatiloru totu ce e oportunu si ecuitabilu. Oratorulu vine inse in espunerile sele la unu rezultatu contrariu cu alu antevorboriu lui, sustienendu ca in casulu de facia parerea Casei de josu este justificata, pentru ca darea de pamantu, amintita in legea din 1848, numai esista in proportiunea dintáu. Modificatiunea propusa acum merge intr'acolo, a face din censulu de dare unu censu de venit. Oratorulu primesce testulu comissiunei juridice.

Ministrulu de interne, contele Szapáry: vediendu guvernului ca cas'a de susu sta totu pre punctulu de mai inainte, si doresce că legea electorale sa se inactiveze cătu mai curendu, elu se alatura la propunerea comissiunei juridice si regimulu se va ingriji, că proiectulu sa devina cătu mai curendu lege.

Br. Keglevich aréta, ca cas'a de susu n'are causa de a se tiené sigura de victoria, pentrua guvernului i se pote lesne intemplá sa nu castige majoritatea pentru proiectu. De aci pote proveni o discussiune fára nice unu rezultatu, de aceea aru fi bine, că sa se supuna testulu comissiunei juridice casei representative spre a se decide pentru séu contr'a lui, pentru ca regimulu aru comite numai o neconsecuientia primindu simplu propunerea comissiunei juridice.

Oratorulu amintesce de casulu conoscutu dintre partid'a adresei si cea a resolutiunei din 1861, cându cea din urma de-si in majoritate nu lasă pre unii partisani de ai sei sa voteze, pentru a se poté aduce resolutiune in principiu asupr'a tramiterei adresei. La desbatere asupr'a testului adresei partid'a resolutiunei aduse atari emendamente, pre cari trebui sa le respinga chiaru Fr. Deak. O asemene ne consecutia pote obveni si de astadata.

Comitele supremu Tomcsányi acceptáza propunerea comissiunei tie-nendu urmarile acestei modificatiuni de bune. Oratorulu aréta ca exemplul

antevorboriu lui nu e la loculu seu, pentrua victoria partidei cu adres'a a provenit din impregiurarea, ca si partisianii resolutiunei erau patrioti inflacarati.

Contele V. Zichy pledéza pentru sustinerea testului dintaiu datu de cas'a de susu, caci ea nu pote parasi punctulu dela care a manecat la rezolvarea acestei cestiuni.

Urmându votisarea se primesce propunerea comissiunei juridice.

Modificatiunea respinsa de Cas'a representativa, relativa la nealegibilitatea aceloru ce au comis o crima infamatória se modifica intr'acolo, ca acei'a, cari suntu dejudecati pentru atari crime dupa inactivarea acestei legi sa nu se pote alege. Propunerea cunoscuta a lui Simony, dupa care unu alegatoriu sa pote admite la alegere, déca va dovedi ca a platit decursive contributiunea — dupa ce s'au gatit listeleelectorali permanenti — se respinge.

Cu acésta primulu obiectu se rezolvá. La legea de incompatibilitate n'a fostu nici o deosebire. Cas'a de susu persiste intr'aceea, că ordulu inviatoreescu pote primi mandatu de ablegatu la dieta.

Urmâ o pauza. Avea sa vina la ordinea dilei proiectulu notariatului, dara ministrulu de justitia nefindu de facia magnatii trebura sa astepte, pâna ce sosí, cându apoi se deschide discussiunea. Desbatere mai viua urmâ la cestiu a limbei. Comissiunea juridica a primitu propunerea guvernului, dupa care ministrulu de justitia pote dâ notařiloru dreptulu de a compune documente si in limbile nemagiere.

Aci veni la medilociu cunoscetulu Keglevich pentru a aperá supremati'a limbei maghiare. Déca armat'a comună, argumentéza oratorulu zelosu, aru fi i nsufletita de spiritu maghiaru, atunci n'amur avé lipsa mai departe de medilóce de aperare, dara dupa cum e situatiunea de adi, trebuie sa facemu totu, că in Ungari'a sa nu se pericliteze supremati'a elementului maghiaru, iéra in Austr'a suprematia idiomului germanu. Sa remâna discussiunea ca originalulu actelor notařiali sa se compuna numai in limb'a maghiara.

Betranulu Czirák i se opuse antevorboriu lui cu multu tactu. Elu aperá santien'a familiei si a limbei materne si revocându in memoria templu germanismului lui Bach areta, ca nece maghiariloru nu li-au placutu, cându absolutismulu voiá sa li iee limb'a materna; de aceea oratorulu spriginesce resolutiunea casei representative. Urmâza o certa personale intre Czirák si Keglevich si in urma dupa ce desfasiura Pauler starea lucrului se primi propunerea comissiunei.

Fiindu tempulu inaintatu regulamentulu advacatiloru ce avea sa vina la ordinea dilei de adi se amana si siedint'a se inchide.

In siedint'a Casei representative din 17 Nov. se imputernicesc presedintele a aduce Maiestaticei Sele la diu'a onomasteca felicitările casei.

Presidiulu anuncie mai multe petitiuni dela jurisdictiuni: ministrulu Ghyczy substerne raportulu asupr'a modalitatiloru cu cari s'a luatu ultimulu imprumutu si unu proiectu despre inarticularea lui; ministrulu pentru apararea tieri substerne unu proiectu despre contingentulu de recrutu pro 1875. Se comunica resultatulu alegerii membrilor in comissiunea bisericésca politica, in care s'a alesu si deputatulu D. Bonciu si se comunică nuntiele casei de susu despre proiectele discutate. Siedint'a se radica.

Dela universitatea fundului r.

Dupa autenticarea protocolului se verifica in siedint'a din 18. n. la propunerea comissiunei toti cei 43 deputati, cari si-au subternutu credintio-

nalele si presedintele este imputernicitu a provocá pre deputati confluc-sului cari suntu absenti sa se prezente in terminu de 8 dile.

Cadiendu ultim'a propunere a comissiunei verificatorie, care cerea introducerea unor formularie omogene pentru credintionalele deputatoru, vine la ordinea dilei raportulu administratiunei prin

C. Schneider care cu privire la regularea arhivului face propunerea, că universitatea sa aléga o comisiune de 3 membri, care impreuna cu o comisiune de 3 membri ce are sa o aléga magistratulu din Sabiu, si impreuna cu archivariulu universitatiei si cu archivariulu permanentu alu ceteției sa statorésca modulu si conditiunile, intre cari sa se pote regulá arhivulu universitatiei — si acésta opinione a comissiunei sa se substérla inca in cursulu acestui conflucsu. Acésta propunere se primesce.

Totu acestu raportorul cetesce emisulu ministerialu relativu la agendele comissiunei de 7, asiediate de confluc-sul de mai inainte. Acestu emisulu ministerialu sa va dâ unei comissiuni de 7, care se va alege de nou.

Urmâza alegerea comisiunilor, indigitate in nrulu nostru trecutu, pentru care scopu se suspinde siedint'a pe 20 minute.

In comissiunea financiale s'a alesu dintre români, Dr. Av. Tincu; in comissiunea pentru esaminarea computurilor Dr. Pacurariu, in comissiunea de 7 Macelariu, in comissiunea urbariale Bolog'a, in comissiunea pentru scólele agronomice Hane'a si in comissiunea pentru regularea archivului Vladu.

Cu acestea siedint'a de Mercuri se inchide.

Cele trei imperii si Pórf'a

Amu anuntiatu la tempu cu óre-care sigurantia, ca resistenti'a ce opune Pórf'a demarsiei colective a celor trei imperii in cestiu atractatelor de comerciu, nu va trece preste marginile unor observatiuni de forma. Prevederea nostra s'a confirmatu in tóte privintiele prin depesi'a respnsa a guvernului turcu, publicata in numerulu nostru de joi. Pórf'a face unele reserve politice, dara se supune unui faptu neevitabilu. Ea demonstră, ca s'aru fi cuvenit, in consideratiunea ecuitabila a positiunei sele suzerane, că statele vasale (?) sa fia obligate a cere la Constantinopole autorisatiune pentru transactiunile si arangamentele in perspectiva; inse ea nu-si face ilusiuni, ca va amaná prin acésta demonstratiune macaru preparativele actiunie de politica comerciala, cari i s'au anuntiatu intr'unu modu identicu. Pórf'a se plange de infractiunea tractatului din Parisu, inse energi'a ei nu se aventa la unu protestu, si nici cauta a sprigini edificiulu sguduitu alu acestui dreptu resultatu din tractatul printrenu apelu cáttra cele-lalte puteri semnatarie, prin incercarea de a provocá o interpretatiune europeana a dispositiunilor controversate cu-prinse in acestu dreptu. Cu o demnitate óre-care, dara in acela'si tempu cu simtimentulu nepotintiei, ea vede cum se distrugue incetulu cu incetulu edificiulu celoru esistente. Desbaterea ei destinata pentru diplomati'a europeana e petrunsa in acela'si tempu de o adanca trasura natuionale de resig-natiune fatalista, etc....

Pote intr'adeveru diplomati'a din Per'a sa invóce in birourile palatului Portiei argumentulu, ca acésta cestiu de dreptu (a suzeranitătiei), nu este necontroversata. Insasi depesi'a din urma a lui Aarifi-pasi'a nu probéza ca tractatulu din Parisu nu aru recunoscere statelor vasale dreptulu de a incheia tractate pre terenulu politicei comerciale. Firmanulu de investitura alu principelui Carolu se exprime intr'unu modu mai precisu, inse

acestu actu nu face parte din dreptulu internatiunalu europeanu. Pre lângă acésta firmanulu, dupa natur'a lucrurilor, nu pretinde a fi aplicabilu si in Serbi'a, pre cându un'a din ideile principale ale tractatului din Parisu a fostu tocmai de a pune Serbi'a pre unu picioru egalu cu principatele române. Tractatulu de comerciu turco-austriacu din anulu 1862 maresce apoi iérasi dificultatile, in locu de a le micsiorá. Caci art. adiunale marginescu efectele tractatului expresu asupr'a provincielor proprii dise ale Turciei, si sanctiunéza pentru dependintiele (?) semi-suverane continuarea, adeca desvoltarea conditiunilor de dreptu in cari se afla. Si spre a face incurcatur'a si mai mare, Pórf'a acordă Egiptului ceea ce refusa statelor va-sale din Europa; si neaperatu ca nici in Bucuresci si nici in Belgradu nu voru renuntá la unu dreptu, pre care Ismailu-pasi'a l'a dobendit fára multa osténéla si nici cu argumente mai temeinice.

In aceste incurcaturi contele Andrásy n'a procedat cu unu Solomonu, ci că unu Alessandru; consideratiuni politice séu chiaru diplomatic se pare ca nu l'au chinuit la taierea nodului gordianu. Caci pentru Pórf'a totu un'a este, in faptu, că in principiu, déca relatiunile de comerciu ale Austriei se reguléza pre calea tractatelor formale séu a unor simple conventiuni: Independint'a Romaniei si a Serbiei pre terenulu politicei comerciale este asigurata in ambele casuri. De pre acum chiaru strigările de bucuria ale Daco-Romaniei si ale Marei Serbie ne spunu, ca acolo se crede a fi castigatu atributul celu mai importantu alu autonomiei unui statu. Si manifestatiunea din urma a Turciei, palida in ceea ce privesce politic'a si plina de acorduri elegice, nu va putea contrabalantiá acésta interpretatiune . . .“

Apoi diuariulu filo-turcu justifica pâna la unu punctu óre-care iniatiiv'a austriaca prin fort'a impregiurărilor, si desvóltă cum interesulu Austriei cerea că sa incheia tractate de comerciu cu Principatele dunarene, pre cătu tempu aceste principate că si Serbi'a puteau prin cea mai mica sporire a tarifelor sa ingreueze concurrent'a Austriei intr'unu modu forte insemmnatu. In România provenintele francese si engleze iau drumulu celu confortabilu pre apa, iéra in Serbi'a prin junciuni de căi ferate cu Turci'a. „Acum inse, continua fó'a vienesa, aru fi de dorit u că contele Andrásy sa continue oper'a sea cu aceeasi energia, cu care a incep't'o. Sa nu se multiemásca numai sa fi jucatu in Constantinopole pre celu tare, ci sa amin-tésca si celoru din Bucuresci, si Belgradu, ca déca voru sa traga din nou'a achisitiune capitalu politicu, interesele economice ale acestui capitalu se cuvinu in prim'a linia Austriei, etc. etc.“

In alte cuvinte, dupa ce diuariulu vienesu marturisesce ca pre terenulu politicu a facutu fiasco, spera acum ca dora se voru incurcă lucrurile pre terenulu economicu.

Sa sperâmu ca si aceste speran- tie au sa fia desmintite prin fapte.

„Pr.“

Actionarii cailor ferate romane in pericolu.

Amu vorbitu despre conventiunea incheiata intre societatea drumurilor ferate ale statului austriacu si revenimus astadi érasi la acésta cestiu importanta, spre a areta lectorilor nostri motivele cari au impinsu societatea d'a incheia sus-dis'a conventiune.

Cestiu cea mai vitala pentru societatea actionariloru, erá si este inca, d'a terminá lucrările de construc-tiune pe linia Pitesti-Verciorova in timpulu ficsatu de concesiunea, spre a evitá desvantagiele ce s'aru nasce din neindeplinirea indatoririlor contractate. Societatea actionariloru avu'intentiunea d'a stringe pentru acestu sfirsit

banii necesari pe bas'a autorisatiunei date de către adunarea generală, prin emisiunea unui imprumutu ipotecariu garantat.

Negociatiunile incepute in acésta privint'a cu guvernul român au mersu prea incetu si societatea, ne-potendu acceptă terminarea loru, sa vediu nevoita a caută alte mijloce spre a capată capitalurile necesare, care le-au primitu in fine prin avansuri, facute din partea societății drumurilor ferate austriace ale statului, societatea de Discontsi S. Bleichröder, caria aplecatu din punctul de vedere ca avansurile se voru acoperi din imprumutul ce se va face prin emiterea de priorități.

Se vede dara ca societatea actionarilor se afla deocamdata intr'o poziune fără neplacuta, căci se nasce intrebarea; din ce anume fonduri va putea ea sa acopere avansurile primite, déca statul român nu va garanta pentru unu nou imprumutu, cea ce este mai multu de cătu siguru?

Consiliul de supraveghere din Berlinu ne respunde: Nemicu mai lesne; vomu amanetă atâtă linia intréga, cătu si veniturile ei, societății drumurilor ferate austriace ale statului pe timpu de patru dieci ani séu mai multu, si in acest modu scapămu de tóte datoriile nóstre. — Fără bine; dar' s'a asigurat oare societatea actionarilor, déca statul romanu va renunciă la dreptulu ce si-a rezervat, adeca: ca va fi in dreptu a rescumperă liniile ferate dupa unu timpu de treidieci de ani? Si credu oare actionarii ca au scapatu de tóte dificultățile déca societatea austriaca va fi avansatu 13 milioane de taleri pentru terminarea constructiunei? — Noi, cari traimus in tiéra si cunoscem destulu de bine starea lucrurilor, cari nu suntemu platiti de D. Bleichröder, putem dice actionarilor, ca afara de capitalulu pentru terminarea constructiunei, adeca 13 milioane de taleri, le mai trebuie inca aprópe trei milioane de franci spre a puté achită terenurile espo-riate si neplatite pâna acum, afara de cheltueli pentru reconstructiuni.

Ce dividenda resulta dar' pentru actionari? Noi — cari n'avemu o anumitate nici in contra societății austriace, ne amu crediutu datori a arată starea lucrurilor fără ura si interesu, in tocmai dupa adeveru, spre a contribui la luminarea actionarilor, cari, neavandu ochii deschisi, voru re-mânea in curendu cu actiuni fara nici-o valoare.

„Cur. d. B.“

Viéti'a politica devine mai activa, odata cu deschiderea parlamentelor in diferite state. In Englter'a, cestinea separării bisericei forméza obiectul principalu alu politicei pâna la deschiderea parlamentului. Principiul acestei separatiuni face progrese inseminate, si déca legislaturele n'aru fi preocupate de dificultatea licuidării bunurilor bisericei, ea aru fi fostu pote pâna acum unu faptu implusiu.

Deuna-dî episcopulu Manning anuntă intrunirea in Londra a unui congresu catolicu. Dara program'a formulata de Vaticanu, care cerea recunoscerea infalibilităției papală, a puterei temporale cu tóte drepturile ei si suprematia asupr'a tuturor statelor crestine, lasa pucina incredere in vre-o reusita a acestui congresu. Acésta se crede cu atâtă mai multu ca lordulu Gladstone, care se credea a fi unul din ardentii aperatori ai catolicismului, a publicat de curendu o brosura prin care combate propunerele impuse de Vaticanu congresului. Brosur'a e adresata, dupa terminii ce intrebuintieză, „cătra acei din compatriotii sei catolici cari aru voí sa-lu asculte.“

D. Gladstone dice ca a suferit dela amicu sei convertiti la catolicismu numerose reclamatiuni. „Cu tóte acestea, doctrin'a espusa atunci e mai

multu defensiva de cătu agresiva, căci lumea intréga are dreptu sa reclame contr'a Papei si, apoi contr'a auxiliariilor si partizanilor sei, si apoi contr'a acelor'a chiaru cari stau neutri si pasivi in fața impietărilor sele.

„Rom'a in evulu mediu ei, continua d. Gladstone, pretindea monarchia universală; Rom'a modernă n'a lasat nici un'a din pretensiunile ei, n'a retractat nimicu, cu totul din contra; căci, in mediul evu, opositiunea la pretensiunile papali era constanta si totu odata si ortodoxa; pre cându acum'a acésta opositiune a cadiutu naintea decretelor Vaticanului.“

D. Gladstone stabilesc apoi urmatorele patru propuner: 1. Rom'a si-a schimbăt credeul ei; 2-lea. Rom'a scôte din nou la lumina vechile instrumente ruginitate cari s'aru fi pututu crede disparute pentru totu-déun'a; 3-lea. Este imposibilu de a se converti cine-va la Rom'a fără a pune datori'a si lealitatea sea la placulu unui suveran strainu; in fine. 4-lea. Rom'a repudiază ideea modernă si invietiaturile istoriei.

„O asemenea calcare in sfer'a civile trebuie sa aiba unu scopu politicu.“

Restulu brosiurei trece apoi in revista politică partidului liberalu in tempulu din urma, mai cu séma in ceea ce privesc pre Irlandia. Urmăzu apoi unu programu, prin care se propune politică ce trebuie sa urmeze pre viitoru insulele Britanice. In acésta ultima parte, d. Gladstone se aréta mai favorabilu catolicilor de cătu la inceputulu lucrărei sele..

Din ultimile scrisi ce gasim in organele straine si anume in „le Nord“, vedem cu placere ca cestinea masacrului muntenegrenilor dela Podgoriti'a nu a esită din limitele teremului justitiei pre care urmăza a se tiené si ca, gratia spiritului de moderatiune alu muntenegrenilor si intelepciunei principelui Nicolae, Muntenegrul a remas calmu si pacientu in asteptarea resultatului anchetei si judecătiei culpabililor.

Astfelii va disparé depre orizontele politicu alu Orientului si acestu punctu negru, ce se consideră de unii că periculos pentru linistea interioara a Turciei.

De alta parte si I. Pórta s'a grabit a numi o ancheta din care facu parte si doi senatori muntenegreni, care sa cerceteze adeverulu si sa descopte pre culpabilu.

In privint'a provocării acelui masacr comis de turci asupr'a muntenegrenilor, tóte diarele si corespondentile germane si vienesi, si insusi la „Turquie“ suntu de acordu a dice ca individulu care a provocatul macelul ucidiendu pre unu turcu, nu era muntenegrenu, ci unu albanesu, supus turcescu. A fostu destulu că acestu albanesu sa uciiga pre unu turcu, pentru că turci din Podgoriti'a sa se arunce asupr'a muntenegrenilor desarmati ce venisera la tergulu din Podgoriti'a spre a-i ucide si raní. Victimile acestea ale fanatismului musulmanu se numera pâna la 33 de muntenegreni, morti si raniti.

Ranile asupr'a acestoru nenorociti s'au numerat dela 9 pâna la 32.

Incidentulu a fostu durerosu, reulus'a facutu, remâne insa că justitia si numai justitia sa repare acestu reusită sa dea satisfactiune unoru familiilor nenorocite si unei populatiuni paciente.

„La Turquie“ apreciază incidentul că de pucina importantia si asigura ca este in cale de aplanare.

Se dice ca chiaru M. S. Sultanulu aru fi promis o indemnitate in bani pentru familiele victimelor; iéra comisiunea de ancheta urmăza cu energia lucrarea sea.

„Le Nord“ vorbindu de aceste impregiurări, termina prin urmatorele cuvinte:

Sperăm ca Pórta nu se va mar-

giní numai la intențiunea ce i se atrbuie, si ca va implini opera de justiție pâna in capetu; numai cu acesta conditie ferbere produsa in acele locuri prin regreteabile evenimente din luna trecuta se va putea potoli, si se va inflatură improspetarea unor asemenea scene, care suntu de natura a compromite gravu pacea Orientalui.“

— Aceste din urma cuvinte scrise de unu organu ce trece de inspirat de cabinetulu din St. Petersburg au o greutate, care merita atentiumea lectorului.

„Press'a.“

Corespondint'a particulara de mai josu din Constantinopole a diarului „le Danube“ da séma despre afacerile de acolo, precum urmăza :

„Pregatirile resboinice totu suntu inca la moda aci. Contr'a cui crede sublim'a Pórta ca va avea sa înpte? Facia cu cine voiesce ea a se pune in defensiva, său pre cine crede ea are sa atace? Iéta atâtea cestiuni, la cari de siguru, aru fi greu de respunsu in modu precisu. Dara nu s'aru putea negă ca situatiunea, vediuta en bloc, presinta părți destulu de intunecose, si ca cu tóte asigurările de amicitia si de intențiuni pacifice cari vinu pre fie ce dî din tóte părțile, sa nu se véda in unu viitoru pote apropiat, complicatiuni destulu de mari.“

Intemplându-se asemenea casu, toti amicii adeverati ai Turciei aru consili-o negresitu sa aiba recursu la caiile diplomatici, si sa previna mai cu séma, prin concesiuni devenite inevitabile, nisice cereri cari se potu prezentă in vre-o dî sub o forma fără neplacuta. Dara, pentru momentu, nu domnescu inspiratiuni de acesta natura prin locurile de susu. Turci'a se simte amenintata, si in locu sa cerce a cedă, ea incercă sa resiste. Omenii sei de statu cei mai capabili cari pote personalu aru fi de parere sa se faca concesiuni, se vedu constrensi a cedă currentului, si de a mantiené, cătu voru putea mai multu pretentiunile Turciei. Astfelii e tocmai casulu cu Aarifi-pasi'a, care, in circular'a sea, da proiectelor Austro-Ungariei in privint'a conventi-unilor comerciale ce este a se incheia cu Romaia o importantia mai mare de cătu se cuvinte pote. In fondu, v'am repetat' mai adesea, acestea suntu mai multu nisice conveniuni cari n'aru putea fi de natura a neliniști Pórta.

Aru fi fostu pote mai abilu de a inchide ochii, de a nu dice nimicu, nici chiaru atunci căndu s'aru fi crediutu in dreptu a o face, si a consideră aceste conveniuni financiare cu acelasi ochiu că si conveniunile postale său telegrafice, autorisate de tractatul din Parisu si incheiate de provincie crestine de pre tierii Du-narei cu statele vecine, fără că nimeni sa se neliniștească de acést'a.

Dara Pórta otomana simte ca puterile dise vasale suntu pre cale de ai scapă eu totulu. In locu de a cercă sa si le apropie prin concesiuni facute la tempu, in locu de a-si face amici print'ro intielegere amicala asupr'a unoru necesități fără bine constatare, ea vorbesce cu mândrie de drepturile ei si pare gata a pune mâna pre sabie.

Romania

INDUSTRI'A LA NOI

Suntu vre-o căti-va ani dejă, scrie „C. de Bucur“ de căndu partidele nóstre de ori-ce nuancie, au adoptat devis'a: radicare industriei naționale.

Lucerulu se intielege fără lesne, si fia-cine cunoscе noțiunile elementare de economia politica, va scîf ca in Europa o tiéra puru si curatul agricol, precum este a nostra, este óreamu o impossibilitate.

Fia-care statu, că si fia-care individu tinde la imbogatire; o tiéra cum se pote imbogăti?

Déca produce cu multu mai multu decât i trebuie, astfelii incătu pote vinde escedentele seu altorii tieri.

Noi in adeveru, producemu multe producte agricole decât i trebuie pentru satisfacerea trebuie intierorii nóstre in acésta privintia.

Prin urmare avem totu dreptul a acceptă sa ne imbogătimu.

Dara trebuintele unui popor nu constau numai in grâu, orz si cartofi.

Ne trebuie si altu ce-va pentru a putea trai.

Avem necessitate de haine pentru a ne inveli corpulu si aceste sute si mii de obiecte pre care nu le putem face noi si suntemu siliti a le aduce din alte tieri, căror'a le dămu in schimb productele pamentului nostru.

Să dămu loru producte brute si ele ne trimitu felii de felii de lucruri industriale fabricate din chiaru productele nóstre.

Prin urmare déca suntemu in positiunea neplacuta a fi siliti sa importăm ceea ce nu potem găsi să facă la noi, cestinea se reduce la intrebarea: suntemu noi celu putin in stare că sa exportăm atâtă incătu sa ne satisfacem cerintele industriale, si preste aceea sa ne mai remâna ce-va, care acumulandu-se cu incetul sa formeze viitora nostra avutia?

Déca nu suntemu in stare sa respondem la acésta intrebare intr'unu modu afirmativu, atunci n'avem spectanta a ne imbogăti.

Sa ne intielegem bine.

Lectorulu sa nu crede ca bogatia unui popor constă numai in sumă de bani ce posedă.

Nu, acést'a aru fi o erore grava.

Bogatia unui statu se manifestă intr'o stare buna, in care traescu clasele de josu, care ori si unde formă majoritatea; in cheltuieli mari pentru satisfacere de trebuinte mai fine; intr'o multime de cladiri de valoare si de ameliorări ale pamentului, precum suntu cai bune, stabilimente de drenaj, si de irigatiune, si apoi intre altele vine si imprumuturile ce face altor state.

Déca acum ne intrebămu, poporul nostru bogat s'aru putea numi, vomu fi siliti a respunde ca nu.

Clasele de josu traiesc intr'o stare fără prăsta, n'avem cladiri măretie nici cai bune, care sa fia ale nóstre, nici stabilimente de drenaj, nici de irrigatiune, si apoi cătu pentru imprumutări, pâna acum noi totu eram acei cari amu avut recursu la alte state.

Si de unde provin tóte acestea?

Din lipsa de industria.

Industria din parte-i depinde de etiinatatea productelor brute in comparatiune cu pretiul loru in alte părți, si de acei cari se ocupa cu ea.

Productele nóstre brute nu suntu scumpe, prin urmare amu putea lesne crea o industria in statul nostru.

Dara ne lipsesc ceea-lalta parte, care intre altele pre care nu le putem enumeră aci, este esentiala, adeca, voint'a si dorint'a intelligentiei că sa se ocupe cu ea.

Utiliti-ve numai in a cui măna se află comerciul nostru si ve-ti putea numai decât judecă ca nu putem avea o industria la noi, admitemu ca amu posedă tóte cele necesare pentru ea.

Comerciul, cu putine exceptiuni si proportionalmente vorbindu, este in măna strainilor.

Nu este de ajunsu sa strigăm: vai! strainii au coplesit totu comerciul, trebuie sa vina si inteligint'a nostra sa se ocupe de densulu, si atunci nu va mai dice ca nu poate susține concurența.

Pâna cându tinerii clasei nóstre de mijlocu, cari au inviatu ce-va si suntu inteliginti, nu voru incetă a allergă dupa posturi pre la autorități, ministerie, etc. nu vomu putea avea nimică.

Acăstă este nenorocirea noastră, ca indată ce unu teneru are óre-care cunoștinție, numai decât lu vedi alergându după o funcțiune, căci comerțiul este considerat o cariera injisitorie său nedemnă de aspirațiunile ambițiunii sale.

Este adeverat ca unu postu la unu ministeriu nu reclama atâtă munca decât unu postu într'unu mesajiu de comerțul său într'o casa de banca; lucrarea merge cu multu mai lesne, nu este nici o bataie de capu, siedi cu tigara în gura, frumosu imbracatu la măsă cu postavu verde, mai stai de vorba cu colegii; te scoli la 10, vii pre la 11 său 12 la birou si pleci la 3 său 4.

Trebuie să o marturisim, că acăstă este o viață cu multu mai placuta decât a vinde coti de marfa, a fi bate capulu cum trebuie sa înregistredii cutare său cutare transacțiune? care este debitorulu, care creditorulu? a fi cu totă bagarea de séma la conducerea corespondinței, la alcătuirea societălor, și a siedea dela 8 dimineață pâna la 7 seara.

Dăru unu lucru se uita cu totul de tinerii nostri.

Nu potu deveni toti functionari mari, numai pucini voru si potu avea fericirea a se vedea după multi ani de serviciu la o trăpta care sa justifice ca s'au facutu functionari, de unde în comerț, acela care lucrăza cu zel și activitate este siguru a deveni ceva si sa si procure mijloacele de subsistenta pentru betrânetie.

Bine a observat unu diariu în dilele trecute, ca a doua său a treia persoană pe care o întâlnesci este unu funcțiunariu său unulu care vrea sa devină unu functionar.

Vedi o multime de tineri inteligenți cari si perdu timpulu alergându la cutare si la cutare că sa le procure unu postioriu, său cari stau dile întregi pe la portile celor mari că sa le predea o scrisoare de recomandătună totu pentru același scopu, — si nu se gădescu ca ar trebui numai sa se decida a intră pe o alta carieră totu atâtă de onorabilă, si sa nu aliba nevoie a se rugă de cei puternici, ceea ce în totudină este fără neplacutu pentru unu omu de inima.

Eta pentru ce n'avemu comerț, si éta pentru ce va trece multu pâna cându vom putea avea o industria.

Varietăți.

* * Protocolul Sinodului archidiocesanu gr. or. din Transilvania din anulu 1874. Acăstă carte este de mare însemnatate în analele bisericei noastre. Ea cuprindă intre alte raporturi comisiunii ad hoc, a cărei președinte a fostu P. Archimandritu și Vicariu arhiepiscopal Nicolau Popa și referinte Dr. Ioanu Borcă. Raportul acestă tratăza raportul consistoriului archidiocesan că senatul bisericescu si cuprindă în sine trei părți generali:

1. Aretarea despre mărturia Arhiepiscopului si Metropolitului Andreiu Baronu de Siagună;

2. ocămuirea Arhiepiscopiei în tempulu veduviei scaunului arhiepiscopal;

3. alegerea nouului Arhiepiscop si Metropolit.

Totă trei părți suntu de mare importanță si dau o adeverata oglindă a tempului, in care s'au petrecut mari evenimente în biserică noastră. Acăstă unică impregnare recomandată de ajunsu acestu protocolu si de aceea ne abținem de a aduce si alte laturi momentuoase, cari vorbesc pentru importanță lui. Prețiul unui exemplar este 1 fl. v. a.

* * Calendarul pe anulu 1875 a apărut în tipografia noastră archiepiscopală. Acestu calendariu intra în

anulu alu douăzeci si patrulea alu vîție sele. E de prisosu a mai recomandă acesta carte populară, necesară în mâinile fia cărui român, pentru a trecerea lui în toti anii este celu mai invaderat si mai elocintă argumentu despre bunătatea lui. Ceea ce avem să dicem în specială despre aceasta carte populară este că, în anulu acestă cuprindă intre alte si o parte din necrologul la mărturia Marelui Arhiepiscopu si Metropolitului Andreiu bar. de Siagună. Prețiul unui exemplar legat 25 cr., nelegat 23 cr. v. a.

* * Calea ferată Timișoara-Verciorovă. Directorul construcției ai societății drumurilor ferate austriace ale statului D. De serres a plecat la Timișoara spre a face preparațiunile necesare pentru începerea construcției pre linia sus-numita. Ea va avea o lungime de 18 mile si va fi predată exploatării în cursulu anului 1877.

* * Linia Pitesti-Craiova-Verciorovă. Marti 29 Octombrie a plecatu din capitala celu dintâi trenu pentru Craiova si Verciorovă. Elu conducea pre ministrul lucrarilor publice care, împreună cu inginerii respectivi, să propuse a constată în persoana déca construcția acestei linii și conforma cu stipulațiunile caetului de insarcinări.

Primirea liniei urmându a se efectua în Decembrie viitoru, cându urmădă a se pună si oficialmente în circulație, voiagiu d-lui Cantacozino ne lasă sa vedem firmă sea decisiune de a nu toleră nimicu, si a se tienă strictu de caetului de insarcinări.

Așteptăm cu impacientia inapoierea ministrului, si rezultatului excursiunii sele, spre a vedea in ce anume condiții de soliditate s'au construită această linie, pentru că ne place a crede, celu pucinu pâna acum, ca construcția ei nu va avea cea mai mică asemenea cu acea a fostului antreprenor Strusberg, cu totă ca si linia Pitesti-Verciorovă s'au executat de aceeași sub-antreprenori că d-nu Jianu Mari si Braicoff, care se intielegu fără bine in a face bune treburi. „Cur. Fin.“

* * (Armată germană). Efectivul armatei germane prezenta în momentul acestă cîrile următoare:

Trupe de campanie.

Infanteria	in care se cuprindă venetorii si tiraliorii	490,480.
Cavaleria		61,000
Arteleria		88,200.
Pionieri		16,462.
Tren.		42,632.
Statele maiores ale regimentelor		6,926.
Totalu		705,700.

Trupe de rezerva.

Infanteria	188,690.
Cavaleria	23,560.
Artileria	16,910.
Pionieri	4,380.
Tren.	10,000.
Totalu	243,540.

Trupe de garnisonă.

Infanteria	264,550.
Cavaleria	17,380.
Artileria	71,350.
Tren.	8,920.
Stalele maiores	13,500.
Totalu	375,700.

Piese de arteleria 2,740.

Fortă totală a armatei germane este dăra de 1,324,940 omeni si 2,740 piese de arteleria.

* * Unu nou aparat telegrafic. D. Bencker, impiegatu în administrația telegrafică din Bavaria, a inventat unu aparat de telegrafie ce reproduce, cu totă exactitatea putințioasă portretele, semnăturile, caracterele limbilor diferențiali națiuni din amenda emisferelor, precum si planurile topografice si desemnele. Acăstă reproducție se efectuează cu aceeași precisiune, ori-care aru fi distanță ce are a se precurge de fluidul electric. Copia electrică este astfel de conformă cu originalulu căruia este imposibilă a distinge originalulu de copia si reciprocu.

Primele incercări s'au facut la Munich

prin expedarea mai multor scrisori de schimbă cu caracter grece si ruse, apoi s'a reprobusu portretul unui caseriu infidel urmarit de politia din Munich. Tote obiectele distințate a fi reprodate suntu desenate cu o cernăla specialmintă preparată de inventatoru pre o hartă argintată, ierăsi compusa de elu, si se asiédia pre unu cilindru ce functionă atunci că tote aparatelor cunoscute pâna acum. Acăstă descoperire importantă va avea o influență imensă asupra comerciului, industriei si asupra relațiilor internaționale ale lumii întregi.

* * Expediția la Polulu de nord, a fostu dilele trecute objectul unei fantasie a trei băeti în etate de 13 ani, cari decisera a întreprinde unu voiaj cu asemenea cu celu severisit de călătorii nostri întors; fără multă perdere de tempu deslegara o mică barcă, cumperă căteva alimente, o sticla de rachiu, si se prepară astfel la întreprinderea lor; putem asigura că n'au ajunsu la punctul interesant din nord, dăra după o mică călătorie se cofundă într'unu terenu nesupus si chiemara în gură mare ajutoriu; in fine au fostu reconduși acasă, si agerii nostri întreprinditori, cu totă ca n'au fostu primiți cu ovatiuni, dăra ori si cum cu o morală — simțitorie. Cetimă acăstă în „Gazeta din Timișoara.“

* * O depesă din Londra anunță ca arhiepiscopul Manning priimind mai mulți demisari catolici i-a observat că peste pucinu va avea locu unu congresu internațional catolic, spre a deliberă si a sustină infabilitatea papei, dreptul seu la puterea atâtă spirituală căruia și lumăscă, si că toti creștinii ar trebui să se reintorcă sub obedientia papei.

* * Pe lângă scirile ca toti sefii carlisti aru fi tenuți unu consiliu, alu căruia rezultatul aru fi fostu sfatul loru a nu se continuă luptă, de oarece cauza pretendintelui nu mai poate reuși, mai aflată ca Carlistii au suferit perdeți însemnate în dilele din urmă.

* * Un cuvântu a lui Victoru Emannilu. Minghetă discută cu regale de necesitatea de a disolvă cameră și, după ce espuse diverse argumente, conchise:

— In fine, sire, déca nu se disolvă cameră, trebuie să continuă a guverna cu densă; ieta-me atunci în poziția unui barbatu săliu a trai cu o femeie ce l'a batutu.

— Ah! al intrerupse regale ridindu, déca te preocupă numai acăstă, nu esci asiă de nenorocitu. Căti barbati suntu în acăstă poziție si nu se mai plângă!

* * Tergulu banilor în Londra. Diarul „Times“ dice într'unu articol despre scumpătatea banilor, ca guvernul trebuie să oprească exportul aurului.

* * Credinția adeverată. Unu ovreu cadiuse odată într'o apa adenca. Creștinii i promiseră ajutoriu, déca va crede în tatalu, fiul său și sf. spiritu. Densulu striga: „Pentru D-die, scăpatime, credu în totă familiă.“

* * Deficitul Alsaciei. Se scrie din Strasbourg că bugetul specialu alu Alsaciei pentru 1874, va fi încheiat cu unu deficit de 9 milioane de franci. Guvernul imperial germanu voiesce să acopere acestu deficit printr'unu imprumut, pentru care scopu adunarea delegaților și va dă parerea sea.

Raportu comercial.

Sabiu 20 Novembre n. Grâu 4 fl. 67 xr. frumosu, 4 fl. 40 xr. mestecatu, 4 fl. 13 xr. cvalit. infer.; secară 3 fl. 33 xr. pâna 3 fl. — ; orzu fl. 3 ; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 47 xr.; cneuruz (porumbu) 3 fl. 33 xr.; cartof 1 fl. 20 xr. galătă austriaca.

Cânepe - fl. majă.

Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legat - fl. 85, nelegat - fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr., majă.

Lumea de focu 8—9 fl. stang. aust'. Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unirea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Novembre 1874.

Metalice 5%	70 05
Imprumutul național 5% (argintu)	74 45
Imprumutul de statu din 1860 ...	109 25
Actiuni de banca	992 —
Actiuni de creditu	236 25
London	110 25
Obligațiuni de desdaunare Unguresci	78 —
" " " Temisiorene	77 25
" " " Ardelenesci	74 90
" " " Croato-slavone	79 50
Argintu	104 65
Galbinu	5 25 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 89 1/2

Concursu.

Pentru statuina de capelanu lângă imbraținitulu parochu din parohia Erdőszentgyörgy, scaunul Mureșului, intru inteleșul milostivei hotăriri consistoriale din 3 Octombrie anul curent Nr. 977 se scrie concursu.

Emolumente, impreunate cu acestu cu acestu postu suntu: partea a treia din veniturile stolare, purtendu si oficiu de invetitoriu, pentru care va avea deschilita plata.

Concurrentii voru avea sa aștere concursele sele instruite intru inteleșul dispositiunilor sinodale din anulu 1873, respectivul domn protopresbiteru a Mureșului Osorheiului Parteniu Trombitasiu de Betlenu pâna în 1 Decembrie 1874, cându se va face si alegerea Datu in Erdő-Szent-György 1 Novembre 1874.

Comitetul parochialu in contigere cu respectivul domn protopresbiteru (1-3)

Edictu.

Elenă născută Ioanu Achimă Rujanu din Crisavu, legiușă soci'a lui Ioanu Irimie Catianu din Rotbau, care cu necredinta a parasită aproape de doi ani pre barbatul ei, fără a se sci loculu petrecerei ei, se căză prin acăstă, că in termeni de unu anu si o dî sa se infatiside înaintea forului matrimoniale subscrizu, căci la din contra procesulu divorțialu incamnatu de barbatul ei, se va retrage si decide si in absență ei.

Brasovu in 14 Octobre 1874.

Forulu matrimoniale protopopescu gr. or. II alu Brasovului Ioanu Petricu Protopopu.

(1-3)

Celu mai nou si mai mare depositu de orolăge in Sabiu.

la

JOHANN BUSCHEK

orologerie, Ulița Cisnădiei Nr. 46 vis-a-vis de Hotelul „La Corón“ Ungariei.

Recomenda orolăgele sele de aur si argintu de I calitate, de Genf, alese personalmente si probate prin oficiu, cu garantia de 1—2 ani.

Orologie de argintu cu căte fl. 13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30—40.

Orologie de aur cu căte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70—150,

De I calitate orolăge cu pendulu, o decore pentru orice locuință cu căte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46, 50, 60, 70—150.

Orolăge de biroului francez, de marina si destăptătorie (Wecker) etc.

Lantiuri de aur si argintu, probate prin oficiu si adeca: Lantiuri de argintu cu căte fl. 3, 4, 5 pâna la 12, de aur: Lantiuri